

Ole Menne omgivet af sin fantastiske grejsamling.

„Heldigvis havde jeg afsat hele to dage til at besøge Ole Menne i Aalborg for at bese hans legendariske samling af gammelt dansk fiskegrej.“

PÅ BESØG I ALADDINS HULE

Af Lars Østergaard

Rundt omkring i landet har en række entusiaster opbygget fornemme grejsamlinger, men Ole Menne's er på mange måder unik: Dels er den - for nu at udtrykke det mildt - særdeles omfangsrig, og dels omfatter den kun danske stænger og hjul; et koncept, han gennem årene stædigt har holdt fast i.

Tilbyder man ham stænger eller hjul fra udlandet, takker han ja, men lægger ikke skjul på, at disse siden vil blive brugt i bytte for især nordjyske stænger og fiskehjul.

Et uforglemmeligt syn

Efter først at være blevet foreløbigt godkendt på Aalborg banegård og siden mere grundigt over en overdådig frokost i køkkenet blev jeg givet adgang til det husets Allerhelligste; kælderens.

Allerede i døren fik jeg åndenød: Langs væggene hang mere end 250 danske splitcane- og glastrørstænger i fire snorlige rækker. Med dem kunne jeg snildt lappe husets gamle stråtag derhjemme, nåede jeg netop at tænke, før Ole Menne tog fat på sin rundvisning.

Langt de fleste udstillede stænger stammede fra Aalborg eller Nørresundby, men i et hjørne var der dog blevet afsat plads til en „håndfuld“ stænger fremstillet i Århus, Randers og Odense. Ole

var med rette stolt over sin fantastiske samling, som han har opbygget igennem mange år.

De mange oldtimer-stænger fremtrådte dertil som nye, da Ole har været i stand til at renovere dem alle perfekt via et dybt kendskab til gamle dages håndværk. De bedst bevarede stænger hang under loftet i originalstand, mens andre var blevet sat totalt i stand.

Klingernes gamle lak er først blevet slebet ned, nedslidte line-øjer udskiftet med originale eller håndfremstillede kopier og ødelagte korkringe er nænsomt erstattet med nye.

Endnu rummer hans skuffer originale engelske spoler med bevillingssilke, der perfekt matcher de gamle stænger. I et separat rum lækkeres stængerne med et eget udviklet apparat, så de 25-60 år gamle stænger nu fremstår, som havde de netop forladt ærværdige værksteder som CIMBRIC, SILVER, REX, LØGA eller MARLIN.

Nordjysk fabrikation

Som en forrykt prøver jeg på at sætte ny film i kameraet og nedskrive noter i samme tempo, som Ole Menne fortæller om den ene stang efter den anden, der kærligt pilles ud af samlingen.

- Denne stang har sin egen spændende historie. I 1955 byggede

Børge Bergulf denne havstang af splitcane, da han skulle deltage på Aalborg Stiftstien's havtur ved Hals. Som du ser, kalligraferede han ikke blot sit navn, men også datoen for fisketuren på stangen, fortæller Ole Menne.

Længe før jeg stenografisk nåede at krifle mere nøjagtige data i noteshæftet, havde Ole allerede fundet to andre stænger frem.

- Her er to næsten identiske stangserier fremstillet i Aalborg af MARLIN. Den ene blev solgt gennem Jagt- og Fiskerimagasinet i København, mens den anden serie blev udbudt til salg hos Sports-

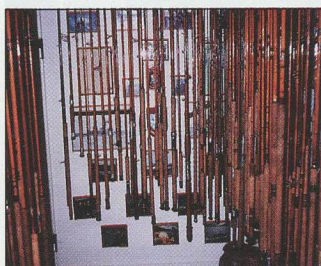
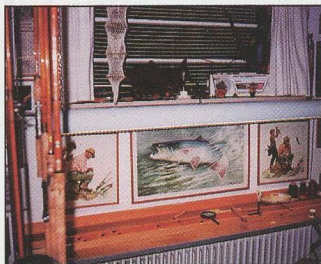
centrum i Odense. Som du ser, blev de københavnske monterede med løse hjulholdere, mens de fynske fik faste hjulholdere.

Kan stadig bruges

Efterhånden får han talt sig så varm, at jeg opgiver at følge med og lægger noteshæftet til side. Ole finder nu en klassisk 9-fods kyststang frem fra 1950'erne, som stadig kunne anvendes til havørred den dag i dag. Glasrørstangen bærer det stolte navn „HALK“, som hos mig straks bringer kære minder frem fra min foretrukne sønderjyske kystplads.

Bag skoven af stænger gemmer sig en fin samling af kunstryk og fluer.

Fire klassiske kyststænger fra kendte danske værksteder.

- Jamen, det er der ikke noget at sige til. Stangens fremstiller, Hans Carstens, kom oprindeligt fra Haderslev, hvor han arbejdede som murerarbejdsmand og siden som kontrollør i Kino-Palæ. På denne tid begyndte han en produktion af gennemløbs-pirke i 1952 og møder senere grosserer Svend Nielsen fra Fa. Petersen Bach i Aalborg, der ansætter ham. I den nordjyske hovedstad fremstiller Carstens ikke blot Halk-pirke, men også fine splitcanestænger. Senere flytter han til Randers, hvor han bliver selvstændig og bygger kyststænger under navnet HALK.

LØGA navngives

I vrirnen finder Ole en fin renoveret spinnestang frem, hvis klinge prydes med navnet „LØGA“. Mens jeg beundrer dens fine balance, fortæller han mig, hvordan stængerne fik deres navn:

- Jo, den logiske forklaring er: L står for laks, Ø for ørred, G for gedde og A for Aborre. Firmaet blev startet af K.W. Jensen, der i 1952 blev ansat hos CIM-BRIC, hvor han lærte at fremstille stænger. I 1957 grundlægger han sin egen fabrik, hvortil han selv fremstillede alt sit maskineri. Fra starten blev han hovedlevandør til Steen Yde i Randers. Produktionen ophørte først i 1980.

Herefter følger en flere timer lang, men medrivende gennemgang af de mange nordjyske stangfabrikkers fine produktion fra 1942, hvor nazisternes besættelse af landet satte en effektiv stopper for importen af udenlandske fiskegrejer og op til slutningen af 1970'erne.

På det tidspunkt sætter konkurrencen fra Østtyskland og det fjerne Østen punktum for en ærværdig periode i dansk grejproduktion. Ole - der oprindeligt er uddannet kok - går op i køkkenet for at tilberede et særdeles fint aftensmåltid. I mellemtiden fik jeg rig lejlighed til at studere nogle gamle maskiner fra LØGA.

I et hjørne faldt jeg over en håndfuld bedagede Freja-blink samt den berømte E. G. Michaelsen's allerførste flueboks og fluestik. Netop som jeg ville gennembladre nogle af de berømte kataloger fra det gamle „Jagt- og Fiskerimagasin“, blev der kaldt til aftensmad.

En nat i Aladdins hule

Natten tilbragte jeg i kælderens omgivet af stænger og næsten 100 gamle danske fiskehjul, alle fremstillet før verden gik af lave. Det faldt mig svært at falde i søvn; måske på grund af det rigelige opbud af mørkt oksekød, lækre grønsager og en særdeles fin dessert.

Jeg ved det ikke, men ihvertfald tilbragte jeg den halve nat med at dreje håndtag på velbevarede hjul som CAMO og BOCO. Fine hjul af den klassiske Nottingham-type, som før i tiden fandt anvendelse både til spinne-, flue-, og pirkefiskeri. Vaskeægte nostalgi med andre ord: Først i 1970'erne brugte jeg selv et kongebåt CAMO til pirkefiskeri i Lillebælt, men var siden dum nok til at sælge hjulet for 25 kroner!

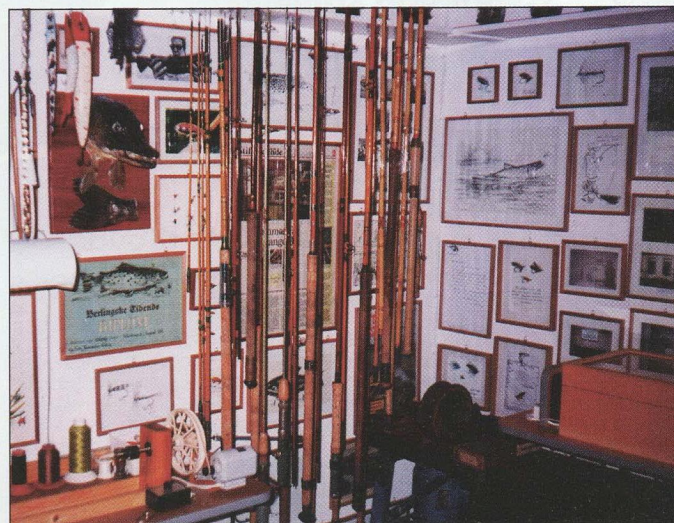
På en af hylderne stod opmærksomt en halv snes fine gamle fastspolehjul af mærket BMW: Et nu næsten glemt sønderjysk firma

på Als, der indtil midten af 19-50'erne fremstillede udmærkede og robuste fastspolehjul, som tydeligt var inspirerede af det berlinske firma D.A.M.

Grafik og fluebindekunst

Da jeg havde stillet det sidste hjul tilbage på deres plads, blev der endelig tid til at beundre de mange originale tegninger og grafiske tryk, som gemte sig bag skoven af antikke stænger.

Her var kendte navne som Svend Saabye, Mogens Espersen, Inge Rugholt, Finn Ringtved og Hardy Fisker repræsenterede. Som om ►

Et hjørne i den forunderlige Aladdins Hule, hvor jeg tilbragte natten.

Den kendte havørredfisker E.G. Michaelsen's allerførste fluestik og flueboks.

alt dette ikke var nok, så har Ole i løbet af de senere år også fundet tid til at opbygge en fin samling af kendte fluebinderes yndlingskreationer - alle smukt indfattede i hans egne fornemme trærammer.

Da jeg ved 4-tiden endelig faldt i søvn, drømte jeg om gamle dages drabelige dueller med store laks i Skjern Å og Lindensborg åens sagnomspundne grønlændere - alle udkæmpet med skramlende CAMO-hjul, knirkende splitcane-stænger og spinkle forfang fremstillet af hestehalehår.

På offentlig museum

Over morgenmaden indviede Ole mig i sine fremtidsplaner. Længe har han puslet med tanken om at få sin fantastiske samling anbragt på et åbent museum, så alle kan få glæde af den. Lad os krydse fingre for, at tingene falder i hak.

På vej ud af døren får jeg stukket et hæfte i hånden der, på trods

af sit undselige ydre, er en guldgrube af information: „Danske Fiskestangsfabrikker“ skrevet af en anden kendt nordjysk sportsfiskerprofil Ove Nielsen med afsæt i Menne's samling.

Uden det lille hæfte havde jeg næppe fået styr på de mange overvældende indtryk og informationer, som jeg var blevet bombarderet med en weekend først i oktober.

Hæftet kan bestilles hos Ove Nielsen, Beatesmindevej 36, 9210 Aalborg SØ.

Et fromt ønske

Før jeg stiger ind i toget, lover jeg den sympatiske nordjyde at viderebringe læserskaren et ønske: Skulle en eller anden ligge inde med gamle danske fiskestænger og hjul, som ellers blot samler støv på loftet, vil Ole være meget glad for en opringning på telefon 98 14 55 07. □

Nyt dansk lystfiskermuseum

Sidste nyt inden for grejsamlerkredse er, at Danmarks Sportsfiskerforbund har indledt et samarbejde med Odder Museum med henblik på at få etableret et landsdækkende dansk lystfiskermuseum. Dansk Grejsamlerklub støtter initiativet.

Ud over museumsdrift ligger der i projektet en målsætning om at gøre museet til en levendegørelse af lystfiskeriet i Danmark, og til denne del af projektet forventes deltagelse af Århus Museum. Også deltagelse af Moesgaard Museum er en mulighed.

Hensigten er at lade projektet finansiere af eksterne midler og fonde.